

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012. Această traducere a fost efectuată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Notă informativă privind jurisprudența Curții nr. 110

Iulie 2008

Vajnai c. Ungariei - 33629/06

Hotărâre din 8.7.2008 [Secția a II-a]

Articolul 10

Articolul 10-1

Libertatea de exprimare

Condamnarea penală a reclamantului pentru purtarea unui simbol totalitar interzis (steaua roșie în cinci colțuri) în timpul unei manifestații politice: *încălcare*

În fapt: Articolul 269/B din Codul penal prevede infracțiunea de difuzare, utilizare în public sau afișare a anumitor simboluri, calificate drept "totalitare", printre care și steaua roșie. Curtea Constituțională a confirmat constituționalitatea acestei dispoziții printr-o decizie din anul 2000, în care constata că autorizarea utilizării unor asemenea simboluri, în mod public, deschis și fără restricții, constituie o insultă gravă la adresa tuturor apărătorilor democrației și, în special, a persoanelor care au fost persecutate de regimurile nazist și comunist. Prin urmare, experiența istorică a Ungariei și pericolul pe care aceste simboluri îl prezintă pentru valorile constituționale ale țării, justificau de o manieră rezonabilă, obiectivă și convingătoare interzicerea acestora și utilizarea dreptului penal pentru a le combate.

La momentul faptelor, reclamantul era vice-președintele Partidului Muncitoresc (Munkáspárt), un partid politic de stânga. În anul 2003, acesta a fost recunoscut vinovat pentru purtarea unui simbol totalitar - steaua roșie - în timpul unei manifestații publice, care a avut loc în centrul Budapestei și la care acesta a participat în calitate de orator. Pronunțarea pedepsei a fost suspendată pentru o perioadă probatorie de un an.

În drept: Condamnarea reclamantului a constituit o ingerință în dreptul său la libertatea de exprimare. Această ingerință era „prevăzută de lege” și urmarea un scop legitim, și anume apărarea ordinii publice și protecția drepturilor altuia.

Atunci când libertatea de exprimare se manifestă prin intermediul unui discurs politic – cum a fost cazul reclamantului – aplicarea restricțiilor se justifică numai în caz de necesitate socială specifică, imperioasă și clar definită. Având în vedere multiplele semnificații ale stelei roșii, care nu este asociată numai cu idei totalitare, o interdicție totală a acesteia, a fost exagerat. Prin urmare, ca și în cazul cuvintelor ofensatoare, se impune o analiză minuțioasă a contextului în care acest simbol a fost utilizat. Or, reclamantul a purtat steaua roșie cu ocazia unei manifestații pașnice și legale, în calitate sa de vice-președinte al unui partid de stânga, recunoscut și care nu avea nicio intenție cunoscută să aducă atingere statului de drept. Guvernul nu a menționat niciun caz în care simpla arborare a stelei roșii ar fi provocat tulburări în Ungaria sau cel puțin ar fi riscat să le provoace. Faptul de a stopa un pericol pur ipotetic cu titlu de măsură preventivă destinată să apere democrația, nu răspunde unei „nevoi sociale presante” și legea ungară prevede și alte sancțiuni pentru a proteja ordinea publică. În plus, interdicția în cauză are un caracter general. Simplul fapt de a arbora steaua roșie poate duce la condamnarea penală și nu se cere nicio probă că purtarea unui asemenea simbol constituie propagandă totalitară. Curtea admite că purtarea unui asemenea simbol, omniprezent în perioada comunistă, poate crea sentimente de disconfort persoanelor care au fost victime ale regimului comunist și familiilor acestora, dar asemenea sentimente, cât de inteligibile ar fi, nu justifică limitarea libertății de exprimare. Ungaria, care a trecut la un regim pluralist de aproape două decenii și acum este membră a Uniunii Europene, a demonstrat că este o democrație stabilă. Prin urmare, condamnarea reclamantului nu răspunde unei „nevoi sociale imperioase”.

Concluzie: violare (unanimitate).

Articolul 41: Constatarea încălcării constituie o satisfacție echitabilă suficientă pentru orice prejudiciul moral eventual.

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2012

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost realizată cu sprijinul Fondului Fiduciar pentru Drepturile Omului al Consiliului Europei (www.coe.int/humanrightstrustfund). Nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă răspunderea pentru calitatea acesteia. Traducerea poate fi descărcată din baza de date HUDOC a Curții Europene a Drepturilor Omului (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din oricare altă bază de date în care Curtea a făcut această traducere disponibilă. Poate fi reprodușă în scop necomercial, cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime, împreună cu referirea la dreptul de autor menționat anterior la Fondul fiduciar pentru drepturile omului. Dacă intenționați să utilizați vreun fragment din această traducere în scop comercial, vă rugăm să contactați publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2012

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was commissioned with the support of the Human Rights Trust Fund of the Council of Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication and reference to the Human Rights Trust

Fund. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2012

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée avec le soutien du Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme du Conseil de l'Europe (www.coe.int/humanrightstrustfund). Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus ainsi que de la référence au Fonds fiduciaire pour les droits de l'homme. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.